

ການປູກສາລີອາຫານສັດ (ສາລີແຂງ)

ສາລີອາຫານສັດເປັນພືດທີ່ປູກງ່າຍສາມາດເຕີບໂຕໄດ້ໃນດິນເກືອບທຸກປະເພດ, ທົນທານຕໍ່ພະຍາດແລະແມງໄມ້, ປູກໄດ້ທັງລະດູແລ້ງ ແລະລະດູຝົນໃຫ້ຜົນຜະລິດສູງ ເປັນພືດເສດຖະກິດສ້າງລາຍຮັບໃຫ້ແກ່ຄອບຄົວ, ໃບ, ລຳຕົ້ນ ສາມາດນຳມາປຸງແຕ່ງເປັນອາຫານທີ່ດີສຳລັບສັດ

1. ການຄັດເລືອກພື້ນທີ່

ດິນທີ່ເໝາະສົມສຳລັບປູກສາລີແມ່ນດິນຊາຍແກນຕົມເຊິ່ງໄດ້ແກ່ດິນແຄມຫ້ວຍນ້ຳລຳເຊ, ນ້ຳບໍ່ຖ້ວມໃນຊ່ວງລະດູຝົນ, ຖ້າປູກສາລີຊ່ວງລະດູແລ້ງຕ້ອງມີລະບົບຊົນລະປະທານທີ່ຮັບປະກັນການສະໜອງນ້ຳໃນຊ່ວງທີ່ສາລີກຳລັງຈະໃຫ້ຜົນຜະລິດ.

2. ການຄັດເລືອກແນວພັນ

ແນວພັນທີ່ເໝາະສົມສຳລັບການປູກສາລີເພື່ອເປັນສິນຄ້າຄວນເປັນແນວພັນລູກປະສົມເຊັ່ນ: NK40, NK48, VN8960, LVN10, LVN14.

3. ລະດູການ ຫຼື ຊ່ວງເວລາທີ່ເໝາະສົມ

ສາລີຈັດຢູ່ໃນຈຳພວກພືດໄຮ່, ປູກງ່າຍ ແລະ ເຕີບໂຕໄວຖ້າຫາກ ຊາວສວນປູກຖືກຊ່ວງເວລາທີ່ເໝາະສົມ, ສາລີປູກໄດ້ທັງສອງ ລະດູຄືລະດູແລ້ງ ແລະ ລະດູຝົນ.

☛ ລະດູແລ້ງຄວນປູກຢູ່ໃນທ້າຍເດືອນ 10 ຫາກາງເດືອນ 11 (ຊ່ວງປາຍລະດູຝົນ).

☛ ລະດູຝົນຄວນປູກຊ່ວງທ້າຍເດືອນ 4 ຫາ ກາງເດືອນ 5. ຖ້າຫາກປູກຫຼ້າຊ້າດີນຈະມີຄວາມຊຸ່ມຫຼາຍ ແລະ ວັດສະພຶດຈະ ຫຼາຍເຮັດໃຫ້ຜົນຜະລິດບໍ່ໄດ້ຮັບຜົນດີ.

4. ການກະກຽມດິນກ່ອນປູກ

ການກະກຽມດິນປູກສາລີເຮັດໄດ້ຫຼາຍຮູບແບບເຊັ່ນ: ການ ປູກສາລີຮູບແບບເຂົ້າໄຮ່(ບໍ່ໄດ້ໂຖດິນ) ສະເພາະຊ່ວງ ລະດູຝົນ ແລະ ການປູກສາລີແບບໂຖດິນ(ສະເພາະຊ່ວງ ລະດູແລ້ງ ແລະ ລະດູຝົນ)

1. ການກຽມດິນແບບບໍ່ໄດ້ໂຖດິນ. ຄວນເລີ່ມຖາງສວນຢູ່ ຕາມແຄມເຊ, ຫວ້ຍຕ່າງໆແຕ່ທ້າຍເດືອນ 2 ຫາກາງ ເດືອນ 3 ປະໄວ້ປະມານ 1 ເດືອນເພື່ອໃຫ້ກິ່ງໄມ້ທີ່ ຖາງນັ້ນຕາຍ, ຈາກນັ້ນກາງເດືອນ 4 ແມ່ນຈູດແລະເຮັດ ຮົ່ວເພື່ອປູກໃນທ້າຍເດືອນ 4 ຫາກາງເດືອນ 5.

2. ການກຽມດິນປູກສາລີທີ່ມີການໂຖດິນຄວນໂຖ ດິນກ່ອນປູກສາລີທຸກຄັ້ງໃນພື້ນທີ່ໆເຄີຍປູກຫຼືປູກພືດ ຊະນິດອື່ນມາແລ້ວເຊັ່ນ: ສວນປູກພືດຜັກຕ່າງໆ, ໄຮ່ ເພື່ອຈະປູກສາລີໃນລະດູແລ້ງ. ຄວນໂຖດິນຕາກ ແດດປະໄວ້ປະມານ 7 ຫາ 15 ວັນເພື່ອຂ້າວັດສະພຶດ ແລະ ທຳລາຍຮັງຂອງແມງໄມ້ສັດຕູພືດທີ່ຢູ່ໃນດິນ. ຫຼັງຈາກນັ້ນໂຖຕັດລວງຂອງກ້ອນຂີ້ໂຖອີກເທື່ອໜຶ່ງ ແລ້ວຍົກຮ່ອງ(ຄູປູກ)ເພື່ອປ້ອງກັນນ້ຳຂັງ.

5. ວິທີປູກສາລີ

ການປູກສາລີສາມາດເຮັດໄດ້2ວິທີຄື: ໃຊ້ເຄື່ອງຢອດເມັດ ແລະ ໃຊ້ຄົນປູກເອງ.

- ຖ້າໃຊ້ແຮງງານຄົນປູກຄວນມີໄລຍະຫ່າງແຖວຕໍ່ແຖວ 80 ຊັງຕີແມັດ, ຕົ້ນຫາຕົ້ນ 40-60 ຊັງຕີແມັດ, ຄວາມເລິກຂອງຂຸມປູກ 3-4 ຊັງຕີແມັດ. ຈຳນວນເມັດຕໍ່ຂຸມ2ເມັດ.ອັດຕາແນວປູກ 15-18 ກິໂລຕໍ່ເຮັກຕາ. ປູກໄດ້ປະມານ 4-7 ວັນສາລີຈະແຕກງອກເປັນຕົ້ນອ່ອນ, ຖ້າຫາກກາຍນີ້ແລ້ວບໍ່ອອກ ຫຼື ອອກບໍ່ສະໝໍ່າສະເໝີແມ່ນແນວພັນບໍ່ດີຫຼືມີແມງໄມ້ກັດກິນຈາວຂອງເບ້ຍສາລີ, ຕ້ອງໄດ້ມີການປູກສ້າມຄືນໃໝ່.
- ຖ້າໃຊ້ເຄື່ອງຢອດເມັດອັດຕາແນວພັນ20-25 ກິໂລຕໍ່ເຮັກຕາ, ໄລຍະຫ່າງລະຫວ່າງຕົ້ນຕໍ່ຕົ້ນຈະຖືກວ່າການປູກດ້ວຍຄົນ. ການປູກຖີ່ຫຼືປູກຫ່າງຈະຂຶ້ນກັບຄວາມອຸດົມສົມບູນຂອງດິນເຊັ່ນດຽວກັນ

6. ການໃຫ້ນໍ້າ

ການໃຫ້ນໍ້າ.

ສາລີເປັນພືດທີ່ບໍ່ຕ້ອງການນໍ້າຫຼາຍແຕ່ກໍ່ຂາດນໍ້າບໍ່ໄດ້ເຊັ່ນດຽວກັນ. ຖ້າປູກສາລີລະດູຝົນແມ່ນບໍ່ມີຄວາມຈໍາເປັນທີ່ຈະໃຫ້ນໍ້າເພາະລະດູຝົນຄວາມຊຸ່ມຊື່ນຂອງອາກາດມີຫຼາຍ. ທັງນີ້ກໍ່ປັດສະຈາກບໍ່ໄດ້ໃນຊ່ວງປູກສາລີໃໝ່ຫຼືຊ່ວງກໍາລັງອອກຈາວຝົນອາດຈະມາຊ້າຫຼືມີການແຫ້ງແລ້ງຕ້ອງໄດ້ໃຫ້ນໍ້າ.

ຖ້າປູກຊ່ວງລະດູແລ້ງແມ່ນມີຄວາມຈໍາເປັນຕ້ອງໃຫ້ນໍ້າແກ່ຕົ້ນສາລີອາທິດລະ1ຄັ້ງ, ເພາະຊ່ວງທໍາອິດຝົນຫຼືນໍ້າໝອກຍັງມີຢູ່ແລະຈະເພີ່ມການໃຫ້ນໍ້າ2ຄັ້ງຕໍ່ອາທິດໃນຊ່ວງທີ່ອາກາດເລີ່ມແຫ້ງແລະຊ່ວງທີ່ຕົ້ນສາລີກໍາລັງອອກດອກຈໍ່ໝາກແລະຈະຕັດການໃຫ້ນໍ້າເມື່ອສາລີເລີ່ມສຸກແກ່.

7. ການໃສ່ຜຸ່ນ

☛ ການໃສ່ຜຸ່ນ.

ສາລິຕ້ອງການຜຸ່ນໃນການສ້າງຮາກ, ລຳຕົ້ນ ແລະ ໃບ ທີ່ແຂງແຮງເພື່ອໃຫ້ຜົນຜະລິດທີ່ດີສຳລັບໝາກ ແລະ ເມັດ. ການໃສ່ຜຸ່ນແມ່ນມີຄວາມຈຳເປັນເຊັ່ນ: ຜຸ່ນ ຄອກແລະຜຸ່ນບົມໃນອັດຕາ 2000 ກິໂລ/ເຮັກຕາ, ຖ້າ ໃຊ້ຜຸ່ນເຄມີແມ່ນສູດ 15-15-15 ຮອງພື້ນກ່ອນປູກ ໃນອັດຕາ 150 ກິໂລ/ເຮັກຕາ. ໃສ່ຜຸ່ນເລັ່ງສູດ 46-00-00 ໃນອັດຕາ 100 ກິໂລ/ເຮັກຕາ ຫຼັງຈາກ ສາລິມີອາຍຸ 20-25ວັນໂດຍໃສ່ຫ່າງຈາກເຫງົ້າ 15-20ຊມ ແລະ ຖົມໃນເວລານັ້ນອາດຈະເປັນການ ກຳຈັດວັດສະພິດໄປພ້ອມໆກັນ.

8. ການປ້ອງກັນ ແລະ ກຳຈັດການລະບາດຂອງ ສັດຕູພືດ

ສັດຕູຂອງສາລິປະກອບມີ: ໝູ ແລະ ແມງໄມ້ເຊັ່ນ: ບັງ ຝຸງ, ມອດດິນ, ດວັງເຈາະລຳຕົ້ນ, ເພັຍອ່ອນ.

☛ ການປ້ອງກັນແມງສັດຕູພືດ: ຄວນມີການໄຖດິນຕາກໄວ້ ເພື່ອທຳລາຍບ່ອນລີ້ຊ່ອນຂອງແມງໄມ້, ຄວນໃຊ້ແນວພັນທີ່ ຕ້ານຫານ, ເສຍຫຍ້າ. ຖ້າໃຊ້ພື້ນທີ່ເກົ່າຫຼາຍປີ ແລະ ເຫັນ ການລະບາດຂອງແມງໄມ້ຢູ່ເລື້ອຍໆ ແລະ ຮ້າຍແຮງຄວນໃຊ້ ຢາປາບສັດຕູພືດເພື່ອປ້ອງກັນແມງໄມ້.

☛ ການກຳຈັດ, ໃຊ້ສານເຄມີສິດພິນໃນຊ່ວງທີ່ມີ ການລະບາດ, ແຕ່ການນຳໃຊ້ຢາປາບສັດຕູພືດຕ້ອງ ລະມັດລະວັງ ແລະ ໄດ້ຮັບການປຶກສາຈາກວິຊາການທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງ.

9. ການເກັບກຽວ

ສາລີແຂງ ຫຼື ສາລີອາຫານສັດມີອາຍຸ 120-130 ວັນ ສາມາດເກັບກຽວໄດ້, ເຊິ່ງສາມາດສັງເກດໄດ້ເຊັ່ນລຳຕົ້ນ, ໃບແລະກາບຝັກຈະເລີ່ມມີສີເໝືອງ ຝັກຂອງສາລີຈະເລີ່ມກ່ອງລົງລຸ່ມນັ້ນໝາຍເຖິງສາລີສາມາດເກັບກຽວໄດ້ແລ້ວ.

10. ການຕາກ

ການຕາກເປັນຂັ້ນຕອນທີ່ສຳຄັນທີ່ສຸດຂອງການປູກສາລີແຂງ, ຄວາມຊຸ່ມສາມາດເຮັດໃຫ້ສາລີເກີດເຊື້ອລາແລະ ສຸດທ້າຍເຮັດໃຫ້ສາລີບໍ່ມີຄຸນນະພາບ ແລະ ເຮັດໃຫ້ການປູກສາລີຂາດທຶນ. ສະນັ້ນ, ການຕາກຕ້ອງເອົາໃຈໃສ່ດັ່ງນີ້:

- ❖ ລະດູຝົນຄວນຕາກໃນທີ່ຮົ່ມເຊັ່ນ: ກ້ອງລ່າງເຮືອນ, ຖງຽນາແລະອື່ນໆ, ໂດຍການນຳເອົາສາລີທີ່ເກັບຈາກສວນທີ່ຍັງບໍ່ໄດ້ແກະກາບມາມັດເຮັດເປັນມັດຫ້ອຍໄວ້ ຫຼື ຕາກໄວ້ປະມານ 20-25 ວັນແລ້ວກໍ່ນຳມາແກະເມັດໄດ້ແລ້ວ.

- ❖ ລະດູແລ້ງຈະຕາກໄວ້ຄາກົກ, ຕາກໃສ່ແຫຍ່ງຂຽວປະໄວ້ກາງເດີນບ້ານ, ໂດຍການລອກກາບປະໄວ້ຄາກົກປະມານ 3-5 ວັນກໍ່ນຳມາແກະໄດ້ ຫຼື ແກະກາບຕາກແດດໄວ້ປະມານ 3-5 ແດດກໍ່ແກະເມັດໄດ້.

11. ການແກະເມັດ

ສາລີທີ່ສາມາດແກະເມັດໄດ້ຕ້ອງແຫ້ງດີໂດຍການສັງເກດງ່າຍໆເຊັ່ນ: ຈັບຄອນເບິ່ງເມັດ, ແກະລອງເບິ່ງຫຼືອາດຈະຫັກເບິ່ງແກນທາງໃນ, ຖ້າສາລີແຫ້ງດີເວລາແກະເມັດໆຂອງສາລີຈະບໍ່ແຕກ, ແກະງ່າຍ, ປະຍັດເວລາແລະຕົ້ນຫິນ. ການແກະເມັດເຮັດໄດ້ຫຼາຍວິທີເຊັ່ນ: ໃຊ້ຄົນແກະ, ໃຊ້ເຄື່ອງທຸ່ນແຮງແລະໃຊ້ເຄື່ອງຈັກ. ການນຳໃຊ້ເຄື່ອງແຕ່ລະປະເພດແມ່ນຂຶ້ນກັບເງື່ອນໄຂຂອງແຕ່ລະຄອບຄົວ, ແຕ່ຖ້າປູກເປັນສິນຄ້າຕ້ອງໄດ້ນຳໃຊ້ເຄື່ອງກົນຈັກເຂົ້າຊ່ວຍ.

12. ການຂາຍ

ການຂາຍເປັນຂັ້ນຕອນສຸດທ້າຍຂອງການປູກສາລີ, ກ່ອນຈະຂາຍສາລີທຸກໆຄັ້ງສະມາຊິກທັງໝົດຕ້ອງປະຊຸມ ແລະ ແຈ້ງຈຳນວນຜົນຜະລິດຂອງຕົນໃຫ້ກຸ່ມຊາບ, ຈາກນັ້ນຫົວໜ້າກຸ່ມຈະສັງລວມຜົນຜະລິດທັງໝົດເພື່ອແຈ້ງແລະປະສານກັບພາກລັດແລະບໍລິສັດຮັບຊາບ. ຫຼັງຈາກນັ້ນທາງບໍລິສັດຈະສົ່ງພະນັກງານມາລວບລວມຜົນຜະລິດທັງໝົດພ້ອມທັງຊົ່ງນໍ້າໜັກ, ເອົາຜົນຜະລິດທັງໝົດຂຶ້ນລົດຂົນສົ່ງແລ້ວບໍລິສັດຈະຈ່າຍເງິນສົດໃຫ້ກັບຄອບຄົວຕາມສັນຍາທີ່ເຊັນຮ່ວມກັນ.

ບໍລິສັດ ໄຟຟ້ານໍ້າເທີນ 2 ຈຳກັດ
ພະແນກສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ
ໂຄງການລຸ່ມເຂື່ອນ ແລະ ເຮືອນຈັກ, ໜ່ວຍງານພື້ນຟູຊີວິດການເປັນຢູ່